

PNC p II 23/1863.2

С Е Љ А К

недељни лист за поље кућу и башту са илустрацијама.

1863.

ГОДИНА II.

Издаје и уређује

ЂОРЂЕ РАДИЋ

економ и земљомер,
 дјелајући члан царског и краљевског патриотско-економског друштва за краљевину Ческу у Зл. Прагу,
 краљевско-угарског шумарског друштва у Пожуну, редовни члан краљевско-баварског практичног
 баштованског друштва у Фрауендорфу, почасни члан земљодјелске дружине у Берауну, Писеку
 и подружница у Мељнику, Високом и Болеслави, притјажатељ економске награде „з.а. плуга“.

 БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ

Са 17 дрвореза и два бојадисана прилога: „Црни мушкат грозд“ за прво,
 и „Најновије чепенке“ за друго полгодије.

У НОВОМ САДУ

брзотиском епископске печатње 1863.

2.245.01/81

CLARK

DEPARTMENT OF THE INTERIOR

1888

2002

2002

in the presence of the following persons...

2 HONORARY

DEPARTMENT OF THE INTERIOR

САДРЖАЈ.

	Број.		Број.		Број.
Алати, прави	48-49.	Дрво пре Христа	6.	Копите, леп за пукнуте и пробијене	13-14.
Аљине од мољца да сачуваш	15.	„ преморати да у вис расте	22.	Копитна мазала	13-14.
Апарат за ладноћу	50-51.	Дуван и наше здравље	23.	Коприва, њено употребљење	22.
Бадем	34-35.	Дуд, о резању и подкресивању	11.	„ против зубобоље	25-26 и 32-33.
Багрем	3.	„ црвени	34-35.	Кора од дрва, на што се употребљује	22.
Башта	6.	„ и конопља	36-37.	Кошница, које се зеље несме близу ње садити	2.
Башта и њена корист	50-51.	Елда	48-49.	„ како се познаје која ће ројити	19.
Беспоћа псећа	25-28.	Жаребеће копите, поступак с њима	29.	Кошница, која неће да роји	34-35.
Биље, од куд је дошло?	3.	Жиле на умјетни начин производити.	30-31.	„ о уношењу у тавник	44-45.
Биље, које је од мрза страдало, помоћи му	34-35.	Жито и његова клијајућа снага	40-41.	Кошнице тврде, да проклијају	23.
Блато као гној	27-28.	Жуљеве, средство против	17.	Крава, стеона	4. и 5.
Бледило биља	34-35.	„ да се курталишеш	48-49.	„ зашто има мало и хрђава млека	5. и 6.
Болести марвенске и паша	13-14.	Жуч, и њено употребљење	7-8.	Крава најбоља за мужу и пасму	6.
Брадавица, лек против	15.	Задавица, говеђа и средство	9. и 46-47.	„ кад је најбоље мушти	7. и 8.
Бреске у Монтрељу	36-37.	„ коњска	34-35.	„ најбољу по млеку познати	7. и 8.
Број у Француској	27-28.	Заливање	34-35.	„ средство за оне, којих се не да млеко у путер ступи	10.
Бршљана с великим лишћем неговати	38-39.	Заливача, енглеска	11.	Крава да при мужи мирно стоји	20. и 21.
Бубе баштенске, средство против њи	29.	„	38-39.	„ за олакшати јој телење	25. и 26.
Буве, средство против њи	16.	Запаљење слезине код свиња	10.	„ да пре води	38-39.
Буника, средство против њеног отрова	44-45.	Затвор код говеда	17.	„ узроци пометања	44-45.
Вариво, кување	17.	Зејтина кавдилог да уштедиш	1.	Краставци,	20-21.
Ваши листици, средство против њи	9. и 24.	Зелен, користи при сејању у редовима	27-28.	„ горчина њиова	18.
Ваши лек	16.	Земља	7-8. и 9.	„ до божића зелене да одржиш	22.
Ветрењача за вучење воде.	1.	Зец који је најбољи куповни	11.	Краставци велике да добијеш	29.
Вилина косица, о утамањивању	32-33.	Зецови, да воћке не кваре	32-33.	„ о метању у сирће	40-41.
Вино, о отакању и доливању	1.	Зидови у новом зданију брзо сушити.	30-31.	Крмача, да је одучиш од ждерања прасаца	1.
Виноград, како треба копати	15.	Зима прошаста	19.	Крме, које је најбоље за гојење	1.
Вину мушкатни укус да даш	23.	„ и њена дјејства	27-28.	Кромпир, да га дуго сачуваш	7-8.
Во, најбољи теглећи	6.	Змија и њен ујед	40-41.	„ да воден поправиш	13-14. и 17.
Вода, против зиме	34-35.	Зоб, да уштедиш при рањењу коња	7. и 8.	Куга марвенска и лек против ње	40-41.
Воће, да леп и пријатан мирис добије	20-21.	И код нас тако бива!	50-51.	Кугле огледалне да направити	34-35.
Воће.	30-37.	Јабуска против зиме	34-35.	Кукуруз, и његово распрострањење	25-26.
Воћка, болест њена	13-14.	Јабуска ђубрити	34-35.	Купус за зиму оставити	25-26.
Воћка, везивање за тачку	15.	„ да годину дана неиструну	4.	Кинеско средство за мољце	48-49.
Воћке, о болести њиови жила	38-39.	Јагода да више рода донесу	20-21.	Лала и зумбул да у соби цветају	42-43.
Воћке, снажније направити	27-28.	„ неговање	46-47.	Ламбл о ливади	18.
Воћкама у помоћ притећи	36-37.	„ да у једној години двапута роде	46-47.	Леб, који је најбољи куповни	12.
Воћкама младим при суши помоћи	27-28.	Јаја, да дуго сачуваш	5.	„ који је најпитавији	19.
Воћна школа	36-37.	„ бојадисање	10.	Лекар за дрва	40-41.
Воћњака, посао у њему месеца марта	9.	Јануара месеца у банити	2.	Ливада	16.
Восак-калем	27-28.	Јасен	20-21.	Лимуи да сачуваш	12.
Влага, о њеном упливу на воће	32-33.	Једна реч предбројницима	52.	Лоза, расађивање огуљене	30-31.
Врба	16.	Кајсије зелене у шећеру	22.	Лонци нови и цвеће	30-31.
„ о сађењу	25-26.	Како у Француској биљке од мрза чувају	17.	Лубенице, најбоље ђубре за њи	27-28.
Вртоглавица код оваца	20-21.	Калем-восак	27-28.	Лудило код оваца	20-21.
Газдовање египатски сељака	44-45.	Камелије да пупољци не однадају	42-43.	Лук црни, да га великог добијеш	30-31.
Георгина, остављање њиови кромпира	38-39.	Карамфил, о неговању	38-39.	„ да га дуго сачуваш	4.
Главница, зашто је има у жити	34-35.	Карфиол, како се оставља преко зиме	25-26.	Маказе за цвеће	36-37.
Главобоља	22.	Кашаљ, говеђији	24.	„ баштованске	44-45.
Гљисте коњске, средство против њи	22.	„ овчији	30-31.	Маовина, холандско средство против ње	24.
Голуба од голубице разликовати	1.	„ свињски	30-31.	Марва, како се чува од окужења	23.
Грашак, о кувању	38-39.	„ старији људи	34-35.	„ чишћење	19.
Грожђе преко зиме остављати	38-39.	Кафа да се пре сталожити	40-41.	„ одгајање	40-41.
„ на далеко шиљати	42-43.	Квочка	32-33.	Маст за косу	3. 21-22.
Грозд црни мушкат	11.	Кељ и прокељ	34-35.	Мастило жуто да направити	44-45.
Гусенице са купуса растерати	20-21 и 25-26.	Келераба за зиму	25-26.	Матице, сакате	9.
„ са зеља да растераш	16.	Клање марве и живине	5.	„ луде	27-28.
„ огрозне да утаманиш	4. и 29.	Кокоши, неговање у Француској	32-33.	„ јалове	32-33.
Даске од винове лозе	20-21.	Кокошка пољска	6.	Мачка, као непријатељ голубова	34-35.
„ сушење њиово	38-39.	Коље, да у земљи дуже траје	16.	Месец и биље	34-35.
Диње, најбоље ђубре за њи	27-28.	Комарце да растераш	13-14.	Месо, сушење	6.
„ најбоља земља за њи	30-31.	Коњ, поступати с њиме	4.	„ суво да сачуваш од гагрице	7-8.
Драч	3. и 20-21.	„ медацину дати	4.	„ најбоље кувано	7-8.
Дрвету меком тврдоћу растову дати	15.	„ о одгајању	20-21.	„ да на мекано сгуваш	13-14.
		Коња укротити при подкивању	42-43.	„ од чега зависи његова добота	25-26.
		Коњска бела цигерица, о запаљењу	42-43.		

	Број.		Број.		Број.
Мишеви пољски и њиови непријатељи	2.	Прање, нов начин	42-43 52.	Семе да пре проклија	20-21.
Мишеви пољски средство против њи	38-39.	Праови за марву	1-8.	" добро, доброг плода даје и место на ком се сеје	25-26. 40-41.
Млеко, како уплив има на њега со у ком је воде сипано да познаш	7-8. 10.	Пријатеље и непријатеље треба да упознамо	10.	Сејо да се неужеже	18.
Мокраћа црвена код оваца	12.	Примерно старање за економски напредек	23.	Сечка за репу	32-33.
Мокрице, средство против њи	25-26.	Природа, шта може учинити	18.	Сир, црве из њега да изтераш	13-14. 30-31.
Мољци, китајско средство против њи	22.	Прље, да очистиш	40-41.	Сирће	32-33.
Мрави да неиду на дрва	40-41.	Проја	20-21.	Сисе кривије отечене да излечиш	30-31.
" утаманити у кући	30-31.	Против коњски	24.	Сјеница, колико насекома поједе	23.
Мразова сестрица	20-21.	" свињски	29.	Сљедства претераног гојења	25-26.
Муве, средство против	24.	Исето кад се опари	12.	Смола за муве	20-21.
" смола за њи	20-21.	Исећа бесноћа	25-26.	Снага хранећа поједини биља	3.
Мужа	48-49.	Птице, користне	42-43.	Снег, да се за копите невата	34-35.
Мекиње, о њиовој хранећој снази	4-49.	Нужеве башт. да растераш	42-43. 44-45.	Со, као јед и лек	42-43.
Месо, сушење и солење	48-49.	Путер, покварен да поправиш	9.	Собе кадити	34-35.
Мољци средство за њи	48-49.	" машина за прављење	24.	Сува болест козја	17.
Набој коњски и лек	7-8.	Путера више да добијеш	27-28.	Сунцокрет у економском обзиру	6.
Накнада минерални частица	6.	Пчела, о слабир пресадима	52.	Суша, о њеном упливу на воћке	32-33.
Невестица коњска	20-21.	Пчела — њени пријатељи	7-8.	Тавник за кошнице	44-45.
Новац и земљодјелство	20-21.	" против убода	1.	Телење, олакшати крвама	25-26. 38-39.
Ноге, средство да се незноје	22.	" и воћке	23.	Тикве велике	29.
" коњске изчешане од пута	29.	" имали разговора	36-37.	Топола, сађење	25-26.
Овца, узроци пометања	7-8.	" кућевна животиња	40-41.	Травуљине	16.
" примјетба на неговање	12.	Пресад, како се могу поправити	48-49.	Трешње, да врабце одвратиш	13-14.
" црвена мокраћа	12.	Протисли, лек за	48-49.	" без кошнице произвести	30-31.
" запаљење слезине и лек	13-14.	Перје креветно како се чисти	48-49.	Трунташи, како се тамане	13-14.
" рађење са дудовим лишћем	42-43.	Разсађивање биља	19.	Украе за баште	40-41.
Овчија дрктавица	50-51.	Ракију, димљиву да поправиш	1.	Усев најбољи	32-33.
Ожега, средство	9.	Рана, зготовљена и незготовљена	5.	Училиште земљод. у Крижевцу	30-31.
Орање дубоко	7-8.	Ране на дрви лечити	25-26.	Узроци изметању рашћа	50-51.
Оспице овчије	32-33.	Раонике челичити	27-28.	Уплив топлоте, светлости и електрицитета на биље	50-51.
Отров од татуле и средство против	41-42.	Рена јака и угусна да добијеш	3.	Цвеће, да црвеније буде	20-21.
Очи, болестне коњске	11.	Рена, ватање семена	25-26.	Цви бунарске да сачуваш од мрза	7-8.
" говеђе	18.	Репушац	24.	Целер, да га дуго одржиш	20-21.
Ораје преко зиме оставити	48-49.	Ресуља, употребљење за метле	6.	" нов начин сејања	25-26.
Памук познати у платву	10.	Рецент енглески за добре сељаке	13-14.	" велик да добијеш	34-36.
Паци говеђи, о њиовој болести	36-37.	Речник наименована биља	36-51.	Црве из сира да изтераш	13-14.
Пастири	30-31.	Рибе, да се дуго неусмраде	2.	Црви, средство	50-51.
Пасуљ, да више мауна добијемо	13-14.	Рибизле, велике да добијеш	9.	Чађ, као гној	27-28 29.
Паук	17.	Рибња маст за воћке	34-35.	Челенке	27-28.
Паша марвена и њиове болести	13-14.	Ритс вумене као гној	42-43.	Четку од косе да очистиш	44-45.
Пено, најбоље средство на плодосије дрва	7-8.	Рог, кад се говечету пребије	18.	Шећер за скотове	30-31.
Петрожељ	2. и 20-21.	Ројеви, начин да се немешају	13-14.	Школа земљод. у Сентомашу	7-8.
Печурке, отровне да познаш	13-14.	" који своје кош. остављају	30-31.	Шкорније убој излечити	27-28.
Пећи, гвоздене	1.	Ројидба и стресање ројева	38-39.	Шљиве, да дуго одржиш	2.
Пиво, да неукисне	16.	Руже, беле и црвене на једном стаблу	13-14.	" суве, лековита снага	27-28 и 34-35.
" у сирће да претвориш	20-21.	Руже црвеније да буду	19.	" без кошнице произвести	30-31.
Пилотине махагонског дрвета	44-45.	" да јичи мирис добију	30-31.	Шта да радимо?	4.
Плевање	10.	" из семена произвести	25-26.	Шта нам треба	29.
Плеће сакато код марве	19.	Ружично уље	42-43.	Шта треба да сејемо	29.
Плуг са три раоника	7-8.	Савет за боље здравље	36-37.	Штале тавне	16.
" како су га стари поштовали	36-37.	Салата најбоља	30-31.	" говеђе	44-45.
Подземни плуг	52.	" више недеља да одржиш	23.	Штедљивост и земљодјелство	15.
Подрум	10. 12. 12-14.	" много семена од ње	32-33.	Штројење	16.
Позив на прилагање на сиротињу	36-37.	Салеи	30-31.	Шупљикавост	44-45.
Полагање њжни биља због зиме	2.	Сапун за свилено ношиво	16.	Шафран	48-49.
Положај баште	52.	" за бријање	32-33.	Ђурак и ђурка	13-14.
Помада за косу	3.	Свеће, о начину да боље гору	32-33.	Ђурчије болести	13-14.
Помози Вам Бог!	2.	Свилена буба	3 4. 15-28.	Ђубре, обдјелаване на њиви	5.
Поморанца да сачуваш	13.	Свинче	20-21.	" за цвеће по лонцима	7-8.
Попаша зимни усева	2. и 12.	Свињска рана	32-33.	Ђубрењак, прављење	50-51.
		" задавица	44-45.		
		Сељак има најбољег господара	7-8.		
		" и време	17.		
		Семе, које треба сејати	1.		
		" , кад треба бацити	12.		

Недељни лист, за кућу, поље и башту, са илустрацијама.

Излази сваког
ЧЕТВРТКА.

Издаје и уређује:
БОРЂЕ РАДИЋ.

Предплатна цена:
годишње 4 ф. а. в.
полгодишње 2 „ „ „
на 3 месеца 1 „ „ „

Год. II.

У Новом Саду, 3. јануара 1863.

Број I.

Православни:				КАЛЕНДАР.	Римокатолички:			
Јануар	Ч.	3	Малахија и Гордија.	✱	Јануар	Ч.	15	Мавра
"	П.	4	Собор св. 70 апостола	✱	"	П.	16	Марцел
"	С.	5	Теопемт. и Теон.	✱	"	С.	17	Антон
"	Н.	6	БОГОЈАВЛ. ГОСПОДЊЕ.	✱	"	Н.	18	При дје.
"	П.	7	Јоана Крститеља.	✱	"	П.	19	Марија
"	В.	8	Георгије и Емилијан.	✱	"	В.	20	Фабјан и Себ.
"	С.	9	Полевкта мученица	✱	"	С.	21	Агнес дјев.

ПОЗИВ НА ПРЕДПЛАТУ.

С' овим бројем ћемо у име Божије започети *другу годину* излазка нашег листа. Ми смо прошле — као прве године — чинили оно, што је могуће било.

Идуће године ћемо и више чинити моћи, јер ће „Сељак“ од нове године овако сваког четвртка излазити, и тако ће у место 36 бројева годишње 52 броја бити, и тим ће сваки предплатник при концу године имати лепену, илустрирану и полезну књигу, коју ће и његови прауници употребити моћи.

Ово смо у стању тим пре чинити, што је наш лист већ *прве* године доста уважен, и што су славна управитељства варадинске и немечко-банатске регементе, шајкашког баталијона и више други обштина лист наш по свима њиовим обштинским школама увели, из кој свак увидити може, да лист наш задатку своме подпуно одговара. Сваки ће број имати и недељни календар, за сваку идућу недељу.

Дрворези нам се у првој бечкој дрворезници режу.

Сваке струке економ и сваки домаћин и домаћица наћи ће овде поучења, јер смо се и за домаћице постарали: да и о њиовим пословима писати можемо.

Цену смо нашем листу оставили лањску, поред свег' тог' што ће сваке недеље излазити, а наумили смо и *поклоне давати сваке по године* ако довољни број предплатника добијемо.

Поклони би били ови: I-ве полгодине: „*Црни мушкат грозд*“ у 4 боје, а II-ге полгодине „*шест фели на јновији чепенка (фуксија)*“, у 10 боја. Сваки од ови поклони биће на финој артији са олајним бојама израђен. Цена је дакле: на целу годину 4 фор.; на пол године 2 фор.; на 3 месеца 1 фор. а. вр.

Позивамо овим учтиво на предплату сваког економа, родољуба, домаћина и сваког који мисли ил' се с' листом ползовати ил' се с' њиме забављати.

Скупитељима дајемо на осам скупљени предбројника, девети број на дар.

Новци се умољавају у наплаћеном писму на подисано уредништво, или ако је коме згодније послати уредништву „Србског Дневника“, „Србобрана“, „Данице“ или „Јавора“, који ће предплату драговољно примити.

У Новом Саду, 3. јануара 1863.

Уредништво „Сељака“.

Које семе сејати треба?

„Ивер непада далеко од клада,“ вели стара пословица и оће сотим да каже, да се деца радо с' родитељима једначе, дакле млади са старима а плод увек са семеном.

У овом искуству лежи велика поука за сељаке; само јој сељаци слабо сљедују. —

Наши сељаци неће увек да узму најтеже, најпуније и најзрелије семе за сејање, пак зато више пута само трећина баченог семена изникне, а од овог само нека част честите класе изроди, пак зато и бива после рђаво семе. Јошт к тому кад узмемо, да при сејању с' руком доста зрно непокривено остане, које се осуши или га птица поједе, доста се врло дубоко затрпа, угуши и иструне, а к' тому јошт и рђаво избирано семе, мора онда само 3 до 6 пута родити, а влат издаје 30 и више пута.

Кинези забадају руком зрно житно у земљу, пак добију у место 30, 100 зрна.

Јошт непаметније чине неки с' кромширом. Најлепши род поједу, а најгори оставе за приплод и сејање. Онда није никакво чудо, ако од таковог семена мршаве и шпрљаве родове добијемо. Покушај, пак јошт при вађењу избирај највеће родове са најздравије лозе, које ћеш на годину посејати, пак ћеш видети, какве ћеш плодове имати.

Кад посејеш овај изабрани род, а ти положи покрај те кућице и једну кућицу рђавог, пак ћеш видети разлику, а то ћете побудити да тврдо држиш на добро семе.

Кад семе купујемо, увек гледимо да је добро, а то је ваља и узрок, да купљено семе боље прти.

Ова изрика:

„за приплод најбоље“

важи за марву, и за све биље, за воће, за зеље, за цвеће и за дрва.

У скотоводству се већ ова изрика боље уважава.

Добра рана и надгледање може код марве, а добра земља и семе може код биља опет много учинити, а при том који себи за приплод најбољу марву, а за сејање најбоље семе избере, тај ће занета најбоље после и имати. „Најбоље долази од доброг почетка.“

Нешто о отакању и доливању вина.

Младом вину, чим је неко време постајало сва се нечистоћа сталожити, и ваља га одма с' тога талоба — киселице — одточити, тим дође вино чистије, снажније, блажије и дуже се држи; а што год дуже на киселици лежи, то све киселије бива, каштрије и опорије, и пре се уквари.

Вино ваља отакати прве године бар четир пута, први ред, чим је преврило и исчистило се, други ред у пролеће, кад виноград креће; трећи ред у лето, кад виноград цвета; а четврти ред о берби.

За отакање вина дочекај ведар а ладан дан и час; најбоље с' јутра пораније, јер онда најмање изветри. Отачи само онолико док чисто иде; чим најмање мутније пође остављај то башка, да неби тим и оно чисто оточено укварио. При отакању пази, да бурета ни мрве непотиснеш, да само киселицу мутљаг непокрениш.

Вино у бурету лежеће непрестано помало усише, и ваља га непрестано доливати и буре напуно држати, другчије се уплесиви и уквари. Најбоље је доливати са истим, а не с' другим, и нипошто с' туђим и лошијим. Старо вино ваља доливати са младим, ал' ако је преврило; тим постаје оно боље, јер добије новог квасца, да даље ради и узрева; а младо вино ваља доливати са старим, да и ово пре узре и да пријатнију дуву добије.

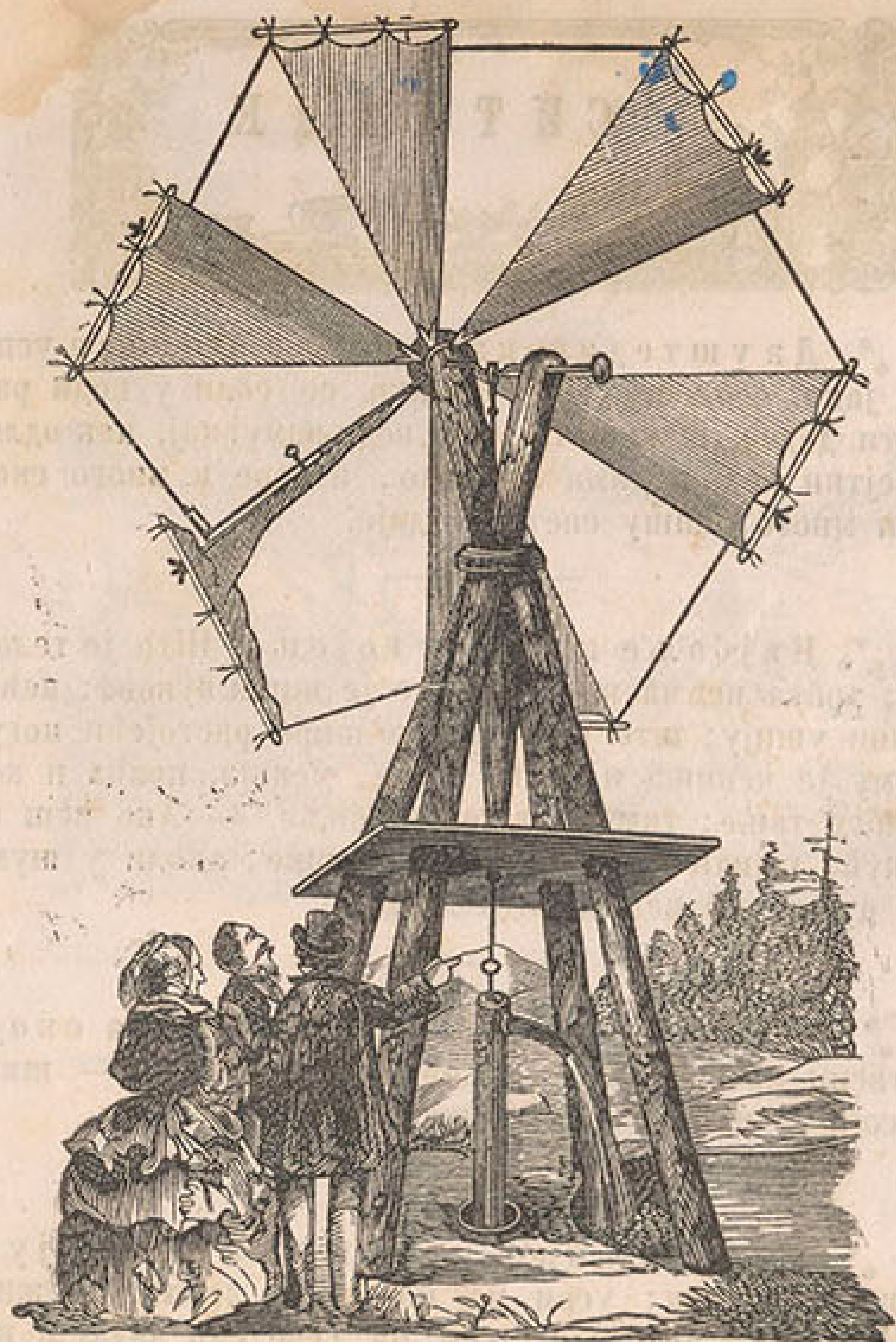
Гвоздене пећи.

На ти је вика, да се брзо изладе и да се непрестано шилбочити и у њи огрев залагати мора. Овоме ћеш помоћи, ако их из нутра танким цреповима поставиш и блатом облениш; или ако је на више тавана начињена, а ти намећи у горњи таван црепова, песка или камена и блата иловачног — жутог најбоље — набацај, пак ће исто онако дуго топлоту држати, као и друга земљана пећ.

И овако ћеш топлоту у гвозденој пећи дуже одржати, ако метеш доле две цигље уздуж и једну упрело, и на тим цигљама ватру наложиш, ове ће цигље топлоту дуже задржати.

Нова ветрењача за вучење воде.

Изпочетка, пак и данас уобште, служили се и служе се ветрењачом за млење зрна; доцније се тек почеше у Холанду, — постојбини

ветрењача — послуживати исти, за оне исте послове, за које се год и воденице употребљују. Ветар је само једна једина снага, која ама баш ни паре некошта; свуда се снага ова употребити може; и ништа није лакше направити, нежели ветрењачу; само што се истина тешко чини, кад ове пет тачке точно испуњене бити морају, при саграђивању овакове ветрењаче:

- 1) Она се мора без великог ветра окретати.
- 2) Мора тако саграђена бити, да је можемо ноћу и дању оставити, без да се плашимо да ће јој већи ветар или што друго шкодити моћи.
- 3) Од куд год ветар дувао, мора се сама по ветру управити, и свакојако окретати.
- 4) Несме никад више ветра примити, него што јој је за умерено окретање нужно; исто јој тако мора састав њен тако саграђен бити, да јој и већи ветар шкодити неможе.
- 5) А на послетку мора јој цела зграда лепа, уметна и једностручна бити; несме много коштovati, и тако удешена бити, да се ма каквој згради пришити може.

Има овакови ветрењача, које истина цјели својој подпуно одговају, али због великог трошка није их је можно за сваки посао употребити. Но економи се морају побринути, да овакову ветрењачу саграде, ал да ји мало трошка стане, и ми

ласкамо себи, да су нам читаоци наши дужни захвалити, што ји с' оваковом ветрењачом упознајемо, и увек ће мо се постарати, да им најновија измишљења на видик ставимо. Модел овакове ветрењаче бије је изложен у Паризу на општој изложби и добије је награду. Ми смо овакову ветрењачу видели у Саксонској, у једној башти, близу жељезничке једне штације, гди је воду вукла, и ту смо се сишли да јој састав поједино видимо, и такоје овде нашим читаоцима и стављамо.

Поједине частице ћемо доцније читаоцима нашим у дрворезима показати и изјаснити.

Исто смо се тако постарали, да читаоцима нашим све економске справе у дрворезима покажемо, које су лане у Лондону на светској индустријалној изложби, изложене биле, које држимо, да сваког занимати морају, јер су занета вештачки израђене; и никад трошка жалити нећемо, само да оно постигнемо шта смо наумили, а то је: да читаоцима нашим оно на видик ставимо, што до данас знали нису, и да ји са таковима стварима подпуно упознамо.

Разликовање голуба од голубице.

У обште имају голубови краћи врат а дуже ноге од голубице. Голубови гучу тавније а снажније од голубице. Да би пак при куповању голуба од голубице разликовали, узми ји у руку пак ји љуљај у округ, голуб ће увек доле реп спуштати, а голубица горе дизати.

Голубови живе 10—12 година, ал су за приплод само 4 године добри.

Највише снесе голубица у јутру округло јаје које ће голуб бити, пак онда после два три дана опет у јутру једно дугуљасто и вр'асто, које ће голубица бити. Које год јаје у друго време снесе, а не у јутру, то неваља, а и оно неваља, које се јошт после осам дана провиди.

Кад те пчела убоде, шта ћеш радити?

Извуди брзо жаук напоље, поваси ту рану пљувачком и протри са ситном сољом. Овим ће ти начином проћи бол.

При вађењу жаука пази да га не пребијеш, јер је онда већи бол, кад га узмораш иглом вадити.

ЛЕКАР.

О марвенским праовима.

Ништа важније за једног економа, него марвенски праови, кад се прави добити могу; јер ови праови марву од многе болести сачувају, од болести — ако су већ у њој — излече, крепе, а краве више млека дају. Но на жалост више дајемо за ђубре, нежели за праве и истините праове, новце. Ми смо се постарали да прешисе разни праова добијемо од они људи, који те праове произнађоше, и заиста, ма да нас је трошка и труда стало, добили смо оно што смо желели, и наше читаоце ће мо с' овим преписима тако рећи обогатити, јер и сами ове праове правити могу, кад им прешисе овде ставимо, те се нећеду морати од којекоега варати дати, и за којешта новце издавати.

Толике новце, што издајемо за те коринајбургске праове, и то се у тајности држало шта је и како је; а шта је? сво шта је: ништа друго, него састављени праови из најлековитији трава, за марву.

Сваки се онај вара, који мисли, да један пра може за све болести лековит бити, а особито не за све наше кућевне скотове; јер онај прах који ће коња од прсију излечити, неће заиста свинче од запалења слезине излечити. Јер сваки онај који праове какове за једну или другу болест састави, пак каже, да је за сваку болест, и за свако марвинче, тај, или је подсмевач или фалција, јер да једно средство сваку марву излечити може, то је лаж, будући се сваки род марве, а особито разне болести, морају особено и свако другчије лечити.

Истина, може једна и иста трава крави и овци, коњу и свинчету за лек служити, но само, што свако марвинче и свака болест своју особену меру имати мора.

Ми смо у стању нашим читаоцима прописе за тако извикани коринајбургски прах, овде дати, али смо се ми за боље постарали, који јошт до данас у Аустрији познати нису, и који се данас на продају наћи немогу.

(Продужиће се),

СИТНИЦЕ.

Да уштедиш кандилног зејтина успи га на јако осољену воду (колко се соли у води растопити даде), и живо га у тој води измућкај, пак одли. Тај зејтин недаје дима ни мало, а горе и много спорије и много лепшу светлост даје.

Најбоље крме за гојење. Што је телом дуже; трбуа већма висећа; што је шири кукова; већи, клопави ушију; што је краћи, а шире растојећи ногу; што му је чекиња и длака бела, мекша, краћа и кости ногу тање; тим је за гојење боље. — Ако ћеш га код куће гојити боље је краће њушке, аколи у шуми боље дуже, јер већма рити може.

Да одучиш крмачу од ждерања своји собствени прасаца. Намажи прасице шпиритом — шпиритусом — пак ји неће више додирнути.

Да димљиву и фушљаву ракију у флаши поправиш; успи на њу мало зејтина и живо измућкај. — Зејтин навуче на себе сав задај и каштрину, и ракија остане сасвим чиста.

ПИСМОНОША.

Будући смо са овим листом у врло великом трошку, то изјављујемо свима да се наручбине без новаца неће моћи ни од кога уважити.

Т Р Г О В И Н А.

У П е ш т и н.	Тежина		Пожунац				Н о в а ц.	У банкама			
	од	до	од		до			од	до	фор.	н.
			фор.	н.	фор.	н.					
Жито банатско							Царски дукат				
„ бачко							Крунаш				
„ потиско							Сребро				
Наполица							Срећке државне од год. 1839. од 100 ф.				
Раж							„ „ „ „ 1854. „ 100 „				
Јечам							„ кредитног завода од 100 ф.				
Зоб							„ Естерхазијове од 40 ф.				
Кукуруз							„ Палфијове од 40 ф.				
Проја							„ Виндигрецове од 20 ф.				
Пасуљ							„ Кеглевићеве од 10 ф.				
Репица											

Епископска печатња.